

Signalizácia v ochrane rastlín – 9/2015

Choroby a škodcovia na repke

Jar akoby tento rok zadriemala. Vlni sme o takomto čase ošetrovali proti krytonosom, teraz sa repka ešte len zobúdzá a s ňou aj škodcovia.

Prelet krytonosa štvorzubého začína, keď sa denné teploty priblížia hranici 12°C a viac. Kritické číslo 1 ks na 40 rastlín pre **krytonosa repkového** sme zatiaľ nedosiahli, rovnako je slabý nálet **krytonosa štvorzubého** (kritické číslo je 4-6 chrobákov za 3 dni v Mörického miske alebo 2 chrobáky priemerne za 3 dni na jeden leповý pás). Predpokladáme, že vrchol náletu bude o dva týždne, čomu zodpovedá aj predpoveď počasia. Spomalenie nastane len počas dažďov. Chrobáky po prelete do porastov repky ešte asi dva týždne žerú a pária sa, potom začnú samičky klásť vajíčka. Na ošetrovanie teda zostáva pomerne dlhé obdobie, netreba sa unáhliť, radšej vyčkať na dosiahnutie kritického čísla. Pripomínam, že krytonos repkový nalieta do porastov ako prvý pri teplotách 10-12°C a je aj väčší, imága dosahujú veľkosť 3-4 mm. Po naletení na porast počas úživného žeru vyžierajú imága do listov a stoniek malé otvory a následne kladú samičky vajíčka do hornej časti stoniek. Vyliahnuté larvy vyžierajú stráž stonky smerom dolu. Vyvinuté larvy veľkosti 6-8 mm, opúšťajú stonku nad zemou a kuklia sa v pôde. Oslabené stonky sa lámu.

Krytonos štvorzubý je menší ako repkový, veľkosť 2,5 - 3,5 mm, na krovkách pri štítiku má bielu škvrnu. Larvy dorastajú do 4 - 5 mm. Na porasty nalieta neskôr ako krytonos repkový pri teplotách 12 - 14°C, jeho škodlivosť je menšia. Samičky kladú vajíčka do listových stopiek alebo okolia žiliek listov. Larvy sa živia v strednej žilke listu, listovej stopke a neskôr v byliach. Rastliny sú oslabené.

Autorizovaných prípravkov, ktoré pôsobia zároveň proti obidvom druhom krytonosov, je dostatočne veľa, preto si treba uvedomiť aké účinné látky používate a zvyknúť si na upozornenie na etikete, koľkokrát môžete daný prípravok použiť za sezónu na jednom poraste: Bariard (3-x), Biscaya 240 OD (2-x), Bulldock 25 EC (2-x), Calypso 480 SC (2-x), Decis EW 50 (2-x), Delta EW 50 (2-x), Dursban Delta (2-x), Gunner, Lambada, Fury 10 EW (1-2-x), Kaiso Sorbie (1-x), Karate Zeon 5 CS, Markate 50, Mospilan 20 SP (1-x), Nexide (2-x), Nurelle D, Poleci, Desha 2,5 EC, Proteus 110 OD (2-x), Pyrinex Supreme (1-x), Rapid (2-x), Sparviero (1-x), Vaztak 10 EC (semenné porasty max. 2-x, len do BBCH 57) a Vaztak Active.

Repka prežila zimu takmer bez snehovej prikrývky, porasty boli zelené a rýchlo sa prebudili k predlžovaciemu rastu, čím došlo k odhalieniu koreňových krčkov a napadnutiu **fómovou hnilobou**. Prvým ošetrením, ktoré zabráni šíreniu tohto ochorenia, okrem kvalitného regeneračného prihnojovania, je použitie prípravkov na potlačenie rýchleho vybiehania repky. Autorizované sú od štádia rastu bočných výhonov prípravky Caryx a Moddus.

Okrem prihnojovania repky sú namieste aj rôzne podporné a stimulačné prípravky na báze humínových kyselín, morských rias, striebra a podobne.

Samotnú fómovú hnilobu potláčajú autorizované prípravky Albulkol, Orius 25 EW, Pictor (max. 2-x), Polyversum, Prosaro 250 EC, Propulse, Caramba, Tebucur (max. 2-x), Tilmor (max. 2-x), Tebusha 25 % EW, MV-Tebucol, Toprex, Score, Mystic a Mirador Forte.